Elogii pentru *O perlă în nisip*

În *O perlă în nisip,* Tessa Afshar a creat personaje convingătoare care adaugă noi semnificații acestei îndrăgite istorisiri biblice.

— Jill Eileen Smith
autoarea bestsellerului *Mical şi Abigail*

O perlă în nisip, povestea prostituatei Rahav care a devenit o precursoare a lui Cristos, redă în paginile sale un mare adevăr: iertarea, răscumpărarea şi puterea transformatoare a lui Dumnezeu. O lectură de neuitat, pe care eu şi echipa editorială *Novel Journey* o recomandăm cu mare încredere.

— Ane Mulligan
editor, *Novel Journey*

O perlă în nisip

Tessa Afshar

O perlă în nisip

Traducere de Viviana Pădurean

Casa Cărții, Oradea
2012

This book was first published in the United States by Moody Publishers, 820 N. LaSalle Blvd., Chicago, IL 60610 with the title *Pearl in the Sand*, copyright © 2010 by Tessa Afshar.
Translated by permission.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții.
Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

O perlă în nisip
de Tessa Afshar
Copyright © 2012 Editura Casa Cărții
O. P. 2, C. P. 30,
410670 Oradea
Tel. / Fax: 0259-469057; 0359-800761; 0728-874975
E-mail: info@ecasacartii.ro
www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
AFSHAR, TESSA
O perlă în nisip / Tessa Afshar ; trad.: Viviana Pădurean. - Oradea : Casa Cărții, 2012
ISBN 978-606-8282-49-7
I. Pădurean, Viviana (trad.)
821.111-31=135.1

Traducerea: Viviana Pădurean
Editarea: Anca Curpaş
Tehnoredactarea: Timeia Viman
Corectura: Teofil Stanciu
Coperta: Marius Bonce

Tiparul executat la Findata srl, Oradea, www.findata.eu

Pentru Emi,
sora mea, prietena mea, imensa mea bucurie

Nota autoarei

Titlul acestui roman şi întrebuințarea perlelor în poveste sunt rezultatul unei licențe literare. Deşi în epoca descrisă, egiptenii foloseau perla-mamă* ca pe o piesă de bijuterie, dovezile arheologice care să o certifice au apărut numai câteva secole mai târziu. Totuşi, *O perlă-mamă în nisip* nu ar fi avut aceeaşi rezonanță.

Biblia ne spune că Rahav a fost o prostituată (*hangiță* era un eufemism pentru prostituție). În ebraica biblică se uzitează doi termeni distincți pentru prostituție. Cel dintâi, *kedeshah*, face referire la prostituatele din temple. Cel de-al doilea termen, *zona*, se referă la orice tip de prostituată. Ori de cîte ori se face vreo trimitere la profesia lui Rahav este folosit cuvântul *zona*. Povestea noastră face uz de această distincție.

Multe dintre referirile la Rahav, în Noul şi în Vechiul Testament deopotrivă, includ termenul *zona* (Rahav, *zona*), aceasta însemnând că poporul Israel nu i-a uitat niciodată trecutul.

* Un alt nume sub care este cunoscut sideful din scoici (n.tr.).

Cu toate că majoritatea descrierilor sale sunt într-o notă pozitivă, această alăturare indică faptul că Rahav a fost acceptată în noul ei cămin cu atitudini împărțite. Deşi bine primită şi apreciată, se pare că a rămas totuşi sub incidența trecutului ei.

Numele lui Salmon apare ortografiat sub diverse forme în originalul ebraic, precum Salmon, Shalmon şi Salmone. În vreme ce majoritatea traducerilor Bibliei în engleză folosesc prima variantă a numelui, acest roman întrebuințează ultima versiune. Numirea protagonistului după un peşte* nu ni s-a părut un lucru agreabil nici mie, nici cititorilor mei.

Ori de câte ori a fost posibil, cartea de față s-a bazat pe surse biblice şi arheologice. Scena din capitolul 17, o comparație între experiența lui Rahav în Ierihon şi cea a poporului Israel care celebra în Egipt cel dintâi Paşte, s-a inspirat dintr-un capitol al cărții *Reading the Women of the Bible* (New York, Schocken Books, 2002, pag. 297–300) de Tivka Frymer-Kensky. Totuşi, acesta este un roman – o istorisire ficțională despre o femeie din istorie de o mare însemnătate pentru evrei şi creştini deopotrivă. Biblia ebraică relatează că, după distrugerea Ierihonului, Rahav s-a stabilit definitiv în Israel, însă nu ni se dau alte detalii despre viața ei (Iosua 6:25). Creştinilor li se dezvăluie destinul lui Rahav într-o treime de verset din genealogia lui Isus consemnată de Matei. Următoarele cuvinte simple arată destinul măreț al lui Rahav: *Salmon a născut pe Boaz, din Rahav* (Matei 1:5). Cu alte cuvinte, Salmon şi Rahav s-au căsătorit şi au avut un fiu.

Prin intermediul unei serii de verigi genealogice, Biblia ne permite să întrezărim câteva indicii despre condiția lui Salmon (1 Cronici 2:11; Rut 4:20–21). Cu siguranță provenea dintr-o familie de vază din casa lui Iuda; Nahşon, tatăl său, este liderul tribului lui Iuda, iar sora tatălui său este soția lui Aaron (Numeri 2:3–4). Nu se cunoaşte însă nimic specific despre realizările şi

---

* În limba engleză, termenul „salmon" denumeşte specia de peşte marin răpitor a somonului. Însă pentru că în limba română acest termen nu prezintă asemenea conotații, alegem să păstrăm transcrierea biblică românească a numelui, Salmon, aşa cum o redă Dumitru Cornilescu în versiunea sa (n.tr.).

faptele sale. Cu toate acestea, versetul din Matei rămâne şocant. Cum se poate ca un bărbat, practic un evreu aristocrat, suficient de însemnat pentru ca numele să îi apară în Scripturi, să ia de soție o femeie canaanită care îşi câştigase existența întreținându-i pe anumiți domni? Acest roman se constituie în mare parte ca o căutare a unui răspuns la această întrebare. Desigur, acest aspect al poveştii este pur ficțional. Tot ce ştim este că Salmon a luat-o de nevastă pe Rahav, a avut un fiu cu ea şi că Însuşi Isus a numărat-o pe această prostituată printre predecesorii Lui. Asupra modului cum a fost posibilă o astfel de căsătorie şi ce obstacole a întâmpinat realizarea ei, Biblia păstrează tăcerea.

Biblia se studiază cel mai bine nu citind un roman, ci parcurgînd textul original. Această poveste nu poate înlocui cu niciun chip puterea transformatoare ce îl întâmpină pe cititor în Scripturi. Pentru istorisirea biblică referitoare la Rahav, vezi Iosua 1–10, cartea lui Rut şi Matei 1:1–17.

Capitolul întâi

Încă nu tresăriseră zorii când Rahav se deşteptă pe nepusă masă grație unei îmbrânceli impacientate:

— Gata cu lenevia, fato. Tatăl tău şi frații tăi sunt aproape gata de plecare, o înghionti mama pe Rahav încă o dată.

Rahav oftă şi renuță la somn. Cu ochii somnoroşi şi umflați, se sili să părăsească aşternutul. De două luni făcea munca unui bărbat, trezindu-se înainte de zorii zilei şi lucrând pământul ziua întreagă fără hrană, apă sau odihnă suficientă, care să îi refacă forțele. Era în van – deşi o fată de numai cinsprezece ani, ştia prea bine că aşa stau lucrurile. Pământul lor nu produsese decât colb. Ca peste tot în Canaan, Ierihonul era şi el asediat de o secetă cumplită.

Deşi înțelegea că eforturile lor erau zadarnice, îşi depăşea zilnic propriile limite, fiindcă atâta vreme cât aveau ceva de făcut, Ava al ei mai avea speranță. Nu putea suporta gândul disperării lui.

— Grăbeşte-te, copilo! o repezi mama.

Rahav, care îşi împăturise deja aşternutul şi aproape se îmbrăcase, se pregăti în continuare în linişte, păstrând acelaşi ritm.

Nu s-ar fi putut mişca mai iute nici dacă înseşi armatele regelui ar fi fost la uşă.

Tatăl ei păşi în încăpere, mestecând fără tragere de inimă o bucată de pâine râncedă. Chipul său palid şi supt strălucea de sudoare. Rahav îşi legă eşarfa la gât dintr-o mişcare şi înşfăcă o bucată uscată de tartă din orz ce avea să-i servească drept gustare de dimineață şi de prânz. Îşi îmbrățişă tatăl puternic şi spuse:

— Bună dimineața, Ava.

— Lasă-mă să respir, Rahav, se eliberă tatăl din strânsoare. Apoi, întorcându-se spre soția lui, spuse:

— Am luat o hotărîre. Dacă nu văd niciun semn de recoltă azi, renunț.

În timp ce Rahav îşi ținu răsuflarea preț de o clipă, mama ei icni:

— Nu, Imri! Ce se va alege de noi?

Tatăl ridică din umeri şi ieşi afară. Pesemne că perioada sa de negare luase sfârşit. Accepta înfrângerea. Rahav îl urmă în grabă. Ştia că ziua aceea nu va fi cu nimic diferită de celelalte. Gândul că tatăl său era nefericit îi făcu sufletul să se chircească.

Ioa şi Karem, frații ei, aşteptau afară. Karem molfăia dintr-o tartă cu stafide, un privilegiu păstrat de mama lor pentru fiul ei cel mare. Zoara, căsătorită cu el de un an, stătea aproape şi îi vorbea prea încet ca Rahav să distingă ceva. În ciuda grijilor, Rahav schiță un zâmbet când îi văzu cum se țin de mână. Căsătoria lor se făcuse din dragoste, o raritate pentru cei din Canaan. Chiar dacă nu scăpa nicio ocazie de a-şi tachina fratele mai mare, inima lui Rahav se topea la gândul unei asemenea căsătorii. Uneori, în întunericul nopții, când restul familiei era deja cufundată în somn, visa la un asemenea soț, care să o prețuiască aşa cum fratele ei o prețuia pe Zoara. În ultimul timp însă gândurile îi fuseseră prea măcinate de griji pentru a mai lăsa loc reveriilor plăcute.

Aşteptând în picioare la capătul micuței lor grădini, Ioa, mezinul de paisprezece ani, privea în gol. În ultimele trei zile Rahav nu îl auzise legând nici trei cuvinte. Se părea că seceta

i-a secat vorbirea. Observă că avea ochii încercănați şi că statura lui înaltă se sfrijise. Probabil că fratele ei ieşise din casă fără să mănânce. Apucă pâinea pe care o avea legată la brâu, o împărți în două şi i-o duse lui Ioa. Deşi nu era destulă nici măcar pentru ea, trebuia acum să le ajungă amândurora.

— Ia de aici, tinere.

Ioa nu o luă în seamă. Fata oftă.

— Nu cred că vrei să te bat la cap tot drumul până la fermă, nu-i aşa?

O privi iritat, după care întinse mâna. Rahav zăbovi cât să se asigure că mănâncă, apoi porni greoi în urma tatălui lor.

Se îndreptau într-un ritm susținut spre porțile cetății. Rahav observă că până şi Karem, care rareori era serios, părea acum livid din pricina grijilor. Într-un final, el fu cel care rupse tăcerea ce îi împresura:

— Tată, am fost la Ebrum în piață aşa cum mi-ai poruncit. A refuzat să-mi vândă ulei sau orz la prețul pe care mi-l spuseseşi. Ori şi-a dublat prețurile de când ai cumpărat ultima dată de la el, ori ai încurcat tu prețul.

— Trimite-o pe Rahav, atunci. Ea s-a târguit data trecută.

— Trebuia să-mi spui că a fost Rahav, zise Karem tărăgănat, cu ochii-i blajini strălucind. O singură privire către fața ei frumoasă şi orice gând la sume şi profit îl părăseşte pe neghiobul de Ebrum.

— Nu-i adevărat! obiectă Rahav, ridicându-şi vocea pe un ton de supărare. Nu are nimic de a face cu fața mea, mulțumesc. Mă târguiesc mai bine ca tine, asta-i tot.

— Aşa îi spui tu, târguială? Mai degrabă ochi dulci.

— Îți arat eu ție dacă nu încetezi.

— Linişte, le porunci tatăl. Îmi dați dureri de cap.

— Iertare, Ava, spuse Rahav, simțindu-se deodată mustrată.

De parcă tatăl ei ar fi avut nevoie de şi mai mult necaz! Trebuie să învețe să îşi stăpânească pornirile. Avea atâtea de dus încât dorința ei era să îi fie sprijin, nu o povară în plus.

Nu găsi cuvintele potrivite pentru a-l consola. În schimb, urmându-şi instinctele, Rahav îi apucă mâna, ținându-i-o strâns.

Preț de o clipă, tatăl nu îşi dădu seama. Apoi, întorcându-se spre ea cu o expresie buimacă, îi simți apropierea. Fata îi întoarse un zâmbet liniştitor. El îşi trase mâna dintr-a ei.

— Eşti prea mare pentru a fi ținută de mână

Fata se ruşină şi îşi ascunse mâna în pliurile robei. Îşi încetini mersul şi rămase în urmă, păşind de una singură în urma bărbaților.

Odată ajunşi pe ogor, cercetară fiecare răsad, în căutarea vreunui semn de viață. În afară de câțiva cărăbuşi, nu găsiră nimic. Pe la amiază, Rahav era prea descurajată să mai continue, astfel că se aşeză în timp ce bărbații îşi sfârşeau căutarea. Când se înapoiară, tatăl său murmură în şoaptă:

— Ce e de făcut? Ce e de făcut?

Rahav privi în altă parte.

— Să mergem acasă, Ava.

Ajungând acasă, trase într-o parte perdeaua zdrențuită ce servea drept uşă de intrare şi se târî înăuntru. Maică-sa o alungă cu o mişcare a mâinii.

— Lasă-ne puțin singuri pe mine şi pe tatăl tău.

Rahav încuviință şi se retrase. Se rezemă de zidul noroios şi surpat, singură între umbrele alungite. Tânjea să găsească o cale de a-şi ajuta familia, dar nici chiar Ioa şi Karem nu îşi găsiseră slujbe în cetate. Ierihonul, deja plin de fermieri în căutare de lucru, era neprimitor. Cum ar fi putut deci ea, o simplă fată, să le fie de ajutor? Auzirea numelui ei ce răzbătu prin fereastră îi captă din nou atenția.

— Trebuia să o fi dat de nevastă lui Yam anul trecut în loc să aşteptăm o ofertă mai bună, spunea mama ei.

— De unde era să ştim că vom fi loviți de o secetă ce ne va ruina? Oricum, prețul pe care ni l-a oferit nu ne-ar fi ajuns nici două luni.

— E mai bine decât nimic. Vorbeşte cu el, Imri.

— Femeie, nu o mai vrea. Am întrebat deja. Se luptă şi el cu foamea, ca noi.

Rahav îşi ținu respirația, nedorind să piardă nici măcar o silabă din această conversație. În mod normal, nu i-ar fi trecut prin minte să tragă cu urechea, dar ceva din tonul tatălui ei îi

birui sentimentul de vinovăție. Se lipi de perete precum o şopârlă şi ascultă mai departe.

— Imri, nu va mai fi cale de întoarcere dacă facem asta.

— Ce altceva am putea face? Spune-mi.

Izbucnirea tatălui ei fu urmată de o tăcere apăsătoare. Când vorbi din nou, vocea îi era mai moale, părea ostenită:

— Nu avem de ales. Ea este singura noastră speranță.

Rahav simți un gol în stomac. Ce plănuia tatăl său? Coborâră vocile până când acestea deveniră prea stinse ca să mai poată auzi. Descurajată, merse până la capătul grădinii. Într-un țarc dărăpănat, două capre slăbănoage rodeau vârfurile unui tufiş uscat, despuiate până la fibra lemnoasă. Cum bărbații şi Rahav munceau pământul toată ziua, nimeni nu mai curățase țarcul. O începă o duhoare de putregai – un cadru numai potrivit pentru emoțiile-i tulburi, se gândi. Părinții ei vedeau în ea mijlocul salvării familiei. Cum altfel ar fi putut o fată de cinsprezece ani să câştige bani? Respirând brusc, îşi duse mâinile la față. *Ava nu m-ar pune să fac asta niciodată. Niciodată. Mai degrabă şi-ar pune capăt vieții decât să îmi facă una ca asta.* Era o simplă neînțelegere. Însă cu fiecare secundă ce trecea, golul din stomacul îi creştea.

— Eu şi mama ta am discutat despre viitorul tău, Rahav, începu tatăl ei în dimineața următoare, pe când Rahav se ridica din aşternut. Îți poți ajuta întreaga familie, deşi îți va fi foarte greu. Îmi pare rău – şi se opri, de parcă nu ar mai fi ştiut cum să continue.

Nu era nevoie să-şi termine şirul gândurilor. Groaza o cuprinse aşa că aproape îi încleşta gâtlejul şi simțea cum se sufocă. Cu o oroare crescândă, îşi dădea seama că temerile i se adeveriseră. Coşmarul pe care îl socotise doar o simplă neînțelegere cu o seară înainte *era* o realitate. Tatăl ei voia să o dea spre prostituție. Voia să-i sacrifice viitorul, bunăstarea, *viața*.

— Multe femei au fost nevoite să facă asta – chiar mai tinere decât tine, spuse el.

Rahav îl privi îngrozită. Îi venea să țipe. Voia să se agațe de el şi să-l implore. *Găseşte altă cale, Ava. Te rog, te rog! Nu mă obliga să*

Mulțumiri

Profunde mulțumiri pentru Wendy Lawton, de la agenția literară *Books and Such*, care m-a primit sub aripa profesională protectoare şi a purces pe drumul ce avea să îmi schimbe viața. Cuvintele nu pot exprima cu adevărat mulțumirile mele pentru Paul Santhouse, de la editura Moody Publishers, care a crezut în această carte şi a purtat-o cu multă credincioşie, asemenea unui campion, trecând-o dincolo de linia de sosire, De asemenea, doresc să-i mulțumesc lui Duane Sherman şi celorlalți din personalul atât de dedicat de la centrul Moody, ale căror incredibile încurajări şi muncă asiduă au transformat fiecare segment al muncii de publicare într-un proces animat de bucurie.

Scrisul este un proces solitar, dar chiar şi cei mai autosuficienți scriitori au nevoie de compania şi ajutorul câtorva prieteni speciali. Pentru cei care m-au susținut de-a lungul acestei călătorii, mi-au citit prima variantă a manuscrisului, m-au iubit şi s-au rugat pentru mine la fiecare pas: Karen Connors, Janice Johnson, Cheryl Mallon, Tegan Willard, Kathi Smith, Linda Stricland şi

Emi Trowbridge, cele mai prețioase mulțumiri. Aş fi renunțat de multe ori fără încurajările voastre. Iar ție, Millie Tollez, îți sunt atât de recunoscătoare pentru rugăciunile şi ochii tăi clarvăzători.

Îi mulțumesc de asemenea lui Leslie Goetler, care în timpul orelor de vârf ale stagiului de rezidențiat şi-a făcut timp pentru a-mi oferi informații medicale şi lui Persh Parker, care mi-a arătat cum se poate traversa un râu învolburat.

Mulțumiri speciale celei mai apropriate prietene, Rebecca Rhee, care mi-a adus un brad de Crăciun când nu aveam mult timp la dispoziție şi mi-a gătit supă în nopțile lungi şi reci. Rebecca şi Beth, prietenia voastră a fost una dintre cele mai mari binecuvântări din întreaga mea viață. Ce m-aş face fără voi?

Alese mulțumiri şi părinților mei pentru generoasele libertăți pe care le-au revărsat peste mine, inclusiv aceea de a-mi permite să citesc în timpul meselor de seară, când eram doar o copilă, şi aceea de a-mi îngădui să-L iubesc pe Isus în libertate, după ce am crescut.

Şi multor femei care mi-au inspirat această poveste prin cutezanța cu care au luptat împotriva greutăților vieții – greutăți care au dus la autocondamnare şi ruşine: sunteți femei valoroase (Rut 3:11).

Ghid de discuție

Întrebări pentru discuții:

1. În Capitolul întâi, sunt înfățişate câteva dintre modalitățile mai fățişe sau mai subtile în care familia lui Rahav o privează pe aceasta de iubire şi de protecție. Descrieți câteva scene reprezentative.
2. Cu ce răni sufleteşti se alege Rahav din această pricină?
3. Există şi în viața dumneavoastră astfel de situații în care familia v-a văduvit de iubire şi de protecție?
4. Cum considerați că v-au afectat aceste împrejurări nefavorabile?
5. În Capitolul doi, Rahav se împrieteneşte cu Debir. Care sunt câteva dintre calitățile care o determină pe Rahav să se apropie de el? Ce defecte considerați că doveşte el, în calitate de prieten?
6. Enumerați câteva dintre calitățile pe care considerați că ar trebui să le aibă un prieten ideal. Câte dintre aceste calități vă definesc pe *dumneavoastră*?

7. În Capitolul trei, Rahav este atrasă de Domnul lui Israel. Ce atribute ale lui Dumnezeu au fascinat-o pe Rahav?
8. Descrieți în trei cuvinte felul în care Îl vedeți pe Dumnezeu.
9. Ce a determinat-o pe Rahav să-şi pună viața în primejdie ca să-i ajute pe spionii evrei?
10. Ce principiu putem desprinde din întrevederea pe care o are Iosua cu conducătorul armatei Domnului, înfățişată în Capitolul şase?
11. În Capitolul opt, Iosua îl acuză pe Salmon că, din dorința de a fi neprihănit, a devenit necruțător cu alții. Ce credeți că înseamnă asta?
12. Regăsiți astfel de atitudini severe şi în propriul dumneavoastră comportament?
13. În Capitolul şaptesprezece, Rahav e recunoscătoare pentru şarpe. La ce credeți că se referă?
14. Există, în viața dumneavoastră, şerpi pentru care ați învățat să fiți recunoscători? Explicați de ce.
15. În Capitolul douăzeci şi unu, Salmon o numeşte pe Rahav Ierihon. Ce înseamnă acest lucru?
16. Vechile cetăți erau adesea împrejmuite cu ziduri de apărare menite să țină pericolele la distanță şi să permită accesul numai acelor lucruri care sunt bune. Zidurile din inima lui Rahav funcționează tocmai pe dos: permit accesul lucrurilor care distrug (de exemplu, mândria, convingerea că nu are valoare şi că nu poate fi iubită, frica) şi țin dragostea şi căldura sufletească la distanță. Care sunt lucrurile pe care, ca şi în cazul lui Rahav, inima ta le ține la distanță, deşi nu ar trebui?
17. În Capitolul douăzeci şi trei, Salmon încearcă să explice care e deosebirea dintre adevărata şi falsa vinovăție. Reformulați cu propriile cuvinte această idee.
18. În Capitolul douăzeci şi patru, Rahav şi Salmon înțeleg, din incidentul cu cercelul pierdut, care este adevărata sursă a valorii pe care o are Rahav. Dumneavoastră de unde căpătați sentimentul propriei valori? În ce fel se reflectă acest fapt în viața dumneavoastră?

19. Cum credeți că vă vede Dumnezeu?
20. În Capitolul douăzeci şi şase, Rahav învață despre adevărata puritate în timp ce se află în patul soțului ei. Ce înseamnă acest lucru pentru dumneavoastră?
21. În cele din urmă, Rahav îşi iartă tatăl. Care sunt condițiile care o ajută să facă asta?
22. Există în inima dumneavoastră urme ale neiertării? Ce vă va ajuta să învingeți aceste sentimente?
23. Prin ce anume vă asemănați cu Rahav?
24. Care sunt câteva dintre atributele lui Dumnezeu discutate în acest roman care v-au atins inima? De ce?